

I. QUYỀN SỬ DỤNG TIẾNG NÓI RIÊNG

Mỗi dân tộc, mỗi cá nhân có quyền có tiếng nói, chữ viết riêng của mình, không ai có thể bắt họ phải theo tiếng nói chữ viết nhất định.

Trong 54 dân tộc Việt Nam thì dân tộc Kinh chiếm đa số (85% dân số), 53 dân tộc còn lại chiếm 15% dân số (gọi là dân tộc thiểu số). Trong số 53 dân tộc thiểu số, nhiều dân tộc có tiếng nói và chữ viết riêng.

Tiếng nói riêng của dân tộc thiểu số là văn hóa phi vật thể của mỗi dân tộc. Nhà nước thực hiện chính sách bảo tồn, phát huy nhằm bảo đảm quyền bình đẳng và tự do phát triển ngôn ngữ của mỗi dân tộc; giữ gìn bản sắc văn hóa đa dạng, tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Đây là một chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước được thực hiện nhất quán từ trung ương đến địa phương.

II. CHÍNH SÁCH CỦA NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI QUYỀN SỬ DỤNG TIẾNG NÓI RIÊNG CỦA NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ

Nhà nước bảo đảm quyền sử

dụng tiếng nói riêng của người dân tộc thiểu số, điều này được thể hiện trong Hiến pháp và các văn bản quy phạm pháp luật.

- Khoản 3 Điều 5 Hiến pháp năm 2013 quy định “Ngôn ngữ quốc gia là tiếng Việt. Các dân tộc có quyền dùng tiếng nói, chữ viết, giữ gìn bản sắc dân tộc, phát huy phong tục, tập quán, truyền thống và văn hóa tốt đẹp của mình”.

- Khoản 2 Điều 21 Luật di sản văn hóa năm 2001 (sửa đổi, bổ sung năm 2009) quy định “Dạy tiếng nói, chữ viết của dân tộc thiểu số cho cán bộ, công chức, viên chức và cán

bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang nhân dân công tác ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số theo yêu cầu công việc; dạy tiếng nói, chữ viết của dân tộc thiểu số cho học sinh người dân tộc thiểu số theo quy định của Luật giáo dục; xuất bản sách, báo, thực hiện các chương trình phát thanh, truyền hình, sân khấu bằng tiếng dân tộc thiểu số”.

- Khoản 2 Điều 11 Luật Giáo dục năm 2019 quy định “Nhà nước khuyến khích, tạo điều kiện để người dân tộc thiểu số được học tiếng nói, chữ viết của dân tộc mình theo quy định của Chính phủ”.

- Điều 2 Nghị định số 82/2010/NĐ-CP ngày 15/7/2010 của Chính phủ quy định dạy và học tiếng nói, chữ viết của các dân tộc thiểu số trong các cơ sở giáo dục phổ thông và trung tâm giáo dục thường xuyên, quy định: “Nhà nước tập trung đầu tư, ưu tiên việc dạy và học tiếng dân tộc thiểu số đối với các dân tộc thiểu số ít người”.

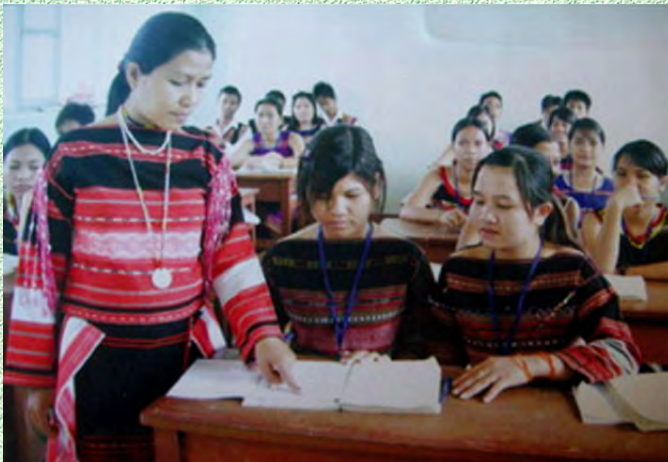
- Khoản 3 Điều 3 Nghị định số

05/2011/NĐ-CP ngày 14/01/2011 về công tác dân tộc, quy định: “*Đảm bảo việc giữ gìn tiếng nói, chữ viết, bản sắc dân tộc, phát huy những phong tục, tập quán, truyền thống và văn hóa tốt đẹp của mỗi dân tộc*” và nhà nước thực hiện chính sách “*Hỗ trợ việc giữ gìn và phát triển chữ viết của các dân tộc có chữ viết*”.

III. BẢO ĐẢM QUYỀN SỬ DỤNG TIẾNG NÓI RIÊNG CỦA NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ TRONG TỔ TỤNG

Pháp luật Việt Nam quy định: Tiếng nói và chữ viết dùng trong tổ tụng (dân sự, hình sự, hành chính...) là tiếng Việt.

Tuy nhiên, để bảo đảm quyền của người dân tộc thiểu số được sử

dụng tiếng nói của dân tộc mình khi tham gia tố tụng, pháp luật chúng ta cũng quy định những người tham gia tố tụng có quyền dùng tiếng nói, chữ viết của dân tộc mình.

- Điều 20 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 “*Tiếng nói và chữ viết dùng trong tố tụng dân sự là tiếng Việt. Người tham gia tố tụng dân sự có quyền dùng tiếng nói và chữ viết của dân tộc mình; trường hợp này phải có người phiên dịch*”.

- Điều 29 Bộ luật tố tụng hình sự năm 2015 quy định “*Tiếng nói và chữ viết dùng trong tố tụng hình sự là tiếng Việt. Người tham gia tố tụng có quyền dùng tiếng nói và chữ viết của dân tộc mình, trường hợp này phải có phiên dịch*”.

- Điều 21 Luật tố tụng hành chính năm 2015 cũng quy định “*Tiếng nói và chữ viết dùng trong tố tụng hành chính là tiếng Việt. Người tham gia tố tụng hành chính có quyền dùng tiếng nói và chữ viết của dân tộc mình; trường hợp này phải có người phiên dịch*”.

BỘ TƯ PHÁP

ĐỀ ÁN “ĐẨY MẠNH PHỔ BIẾN NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA CÔNG ƯỚC QUỐC TẾ VỀ CÁC QUYỀN DÂN SỰ, CHÍNH TRỊ VÀ PHÁP LUẬT VIỆT NAM VỀ CÁC QUYỀN DÂN SỰ, CHÍNH TRỊ CHO CÁN BỘ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC VÀ NHÂN DÂN GIAI ĐOẠN 2015-2020” NĂM 2020

QUYỀN SỬ DỤNG TIẾNG NÓI RIÊNG CỦA DÂN TỘC THIỂU SỐ

**VỤ PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT
58-60 TRẦN PHÚ – HÀ NỘI**